

SEÇİM BEYANNAMESİ (ÖZET)

AK PARTİ GENEL BAŞKANI
RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN KONUŞMA METNİ

GÜVEN ve İSTİKRAR İÇİNDE
DURMAK YOK YOLA DEVAM

HAZİRAN 2007

SEÇİM BEYANNAMESİ (ÖZET)

AK PARTİ GENEL BAŞKANI
RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN KONUŞMA METNİ

GÜVEN ve İSTİKRAR İÇİNDE
DURMAK YOK YOLA DEVAM

HAZİRAN 2007

Değerli Arkadaşlar,

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Türkiye 22 Temmuz'da genel seçime gidiyor.

3 Kasım seçimlerinde milletimizden aldığımız yetkiyi beş yıldır onurla taşıyor, milletimize layık olabilmek için gece gündüz demeden aynı aşkla çalışıyoruz.

Şimdi yine meşruiyetin tek kaynağı olarak gördüğümüz milletimize gidiyor, milli iradenin vereceği güçlü yetkiyle 5 yıl daha Türkiye'nin ve Türk insanının hizmetine talip oluyoruz.

22 Temmuz'da yaşayacağımız genel seçim, AK Parti için milletten aldığı vekaletin yenilenmesi, milletten aldığı güç ve desteğin tazelenmesi anlamını taşıyacaktır.

Siyasetinin merkezine insanı yerleştiren AK Parti, **“İnsanı yaşat ki, devlet yaşasın”** anlayışıyla yola çıkmıştır.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Millete efendilik yoktur, hizmet etmek vardır,” sözü, bizim insan ve hizmet odaklı siyasetimizin özünü oluşturmaktadır.

AK Parti muhafazakar demokrat **kimliğiyle dürüst, ahlaklı, tutarlı, uzlaşmacı, kucaklayıcı ve kuşatıcı bir siyaset tarzı ortaya koymaktadır.**

Siyasetinde **tutarlılığı** ve **sürekliliği** önemseyen AK Parti seçim beyannamesiyle 5 yıllık tecrübe, birikim ve kazanımları geliştirerek yeni bir aşamaya geçirmeyi amaçlamaktadır.

Bu beyannamemiz,

- **Parti Programımızın yeni bir açılımı,**
- **Daha önceki seçim beyannamemizin güncellenmiş ve geliştirilmiş hali,**
- **Acil Eylem Planımızda söz verip, Hükümet programımızda gerçekleştirdiğimiz uygulamaların bir devamı olarak da görülebilir.**

2002'den bu yana uyguladığımız yapısal dönüşümlerin kararlılıkla sürdürülmesi fikrine dayanan bu beyannamemiz **2013 hedeflerimize** ve Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıldönümünü kutlayacağımız **2023 hedeflerimize** de ışık tutmaktadır.

Bu Beyannamemizin de temelini **insanımızı yüceltmek, ülkemizi kalkındırmak, devletimizi güçlendirmek oluşturmaktadır.**

Beyannamemiz aynı zamanda toplumsal merkezi temsil eden, Türkiye'yi bir ve bütün olarak kucaklayan siyaset anlayışımızın bir ürünüdür.

Önceliklerimiz siyasi ve ekonomik istikrarımızı korurken, toplumsal yapımızı olumsuz etkileyen faktörlere karşı da sosyal istikrarımızı güçlendirmeyi esas almaktadır.

Geniş bir ekip tarafından hazırlanan ve oluşturulan komisyonlarda istişare edilerek şekillenen Beyannamemiz 2002 seçimlerinden bu yana yaptıklarımızı, yeni dönemde yapacaklarımızı ve temel politik yaklaşımlarımızı ortaya koymaktadır.

Şimdi sizlere Beyannamemizde ele aldığımız konuları özetle aktarmak istiyorum:

Birinci bölümümüz Demokrasi ve Hukuk Devleti. Yeni Bir Anayasa

Cumhuriyetimizin 100. yılına yaklaşırken, ülkemiz **sivil bir uzlaşma anayasasını** hak etmektedir.

Partimiz, **yeni anayasanın devlet-toplum-birey arasındaki ilişkileri hak, özgürlük ve sorumluluk temelinde düzenleyen bir toplumsal sözleşme niteliğinde olmasından** yanadır.

Yeni anayasa, **Cumhuriyetimizin değiştirilemez temel nitelikleri** olan demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti ilkelerini daha da pekiştirmeli, **bireylerin**

haklarını en etkili şekilde korumalı, temel hak ve özgürlükleri ‘İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin ve ‘Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin getirdiği ilke ve standartlarda güvence altına almalıdır.

Hazırlanacak yeni anayasa, kısa, öz ve açık olmalı; yasama, yürütme ve yargı erkleri arasındaki ilişkileri **parlamentar sistem**in kuvvetler ayrılığı esasına göre açık ve net olarak anlatılmalı; bu çerçevede Cumhurbaşkanının konumu ve yetkileri yeniden tanımlanmalı; temsili demokrasiden katılımcı demokrasiye geçiş sağlanmalıdır. Yeni Anayasa en geniş toplumsal uzlaşmayla hazırlanmalıdır.

Temel Hak ve Özgürlükler

İnsanı siyasetinin merkezine yerleştiren AK Parti, insan hak ve özgürlüklerini vazgeçilemez önemde görmektedir.

Temel hak ve özgürlükler alanını genişleten önemli reform paketleri uygulamaya konulmuştur.

Türkiye, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesini ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini kabul ederek iç hukukunun parçası haline getirmiş; Avrupa Birliğine tam üyeliğin ön şartı olan ve temel hak ve özgürlüklere özel bir vurgu yapan Kopenhag Kriterlerini yeterince yerine getirdiği için AB ile müzakerelere başlamıştır.

Önümüzdeki dönemde temel hak ve özgürlükler alanındaki yasal çalışmalar ve uygulamaya dönük adımlar hızlandırılacaktır.

“Sıfır Tolerans” anlayışı çerçevesinde işkence, kayıp, gözaltında ölüm, faili meçhul cinayet gibi demokratik hukuk devletinde kabul edilemez insan hakları ihlallerinin üzerine şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da büyük bir kararlılıkla gidecektir.

Adalet ve Yargı Reformu

Hukuk devletinin temeli “Adalet İlkesi”dir.

Yargının görevi, hukuki denetim yapmaktır. **Hukuki denetim yerine, yerindelik denetiminin yapılması yargının siyasallaşması anlamına gelir.** Yargı görevini yaparken bağımsız olduğu kadar tarafsız da olmalıdır. Bağımsız ve tarafsız yargı, adaleti sağlamanın ön şartıdır.

Yıllarca sorunlarla, yetersizliklerle ve cezaevi isyanlarıyla kamuoyunun gündemine gelen yargı teşkilatı; Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında AB'ye uyumu sağlanan temel kanunlarla, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımıyla, yükselen modern adliye binalarıyla, evrensel standartlara uygun hale getirilen ceza ve infaz kurumlarıyla adeta çağ atlamıştır.

Bundan sonra da modern bir örgütlenme, yeterli sayıda personel ve fiziki imkânların sağlanmasıyla ceza ve tutukevlerinin kalan sorunları da çözülecektir. Bu çerçevede;

- **İnfaz hizmetlerinde, tutuklu ve hükümlülerin kaldığı mekânlar ayrılacak, ceza infaz kurumlarının personel ve fiziki alt yapı yetersizlikleri giderilecektir.**
- **Kişilerin idari kararlarla kamu haklarından mahrum bırakılmalarının önüne geçilecek, kamu haklarından mahrumiyette yargı kararı zorunlu hale getirilecektir.**

Siyasetin Yeniden Yapılanması

Siyasal yaşamın demokratikleşmesi için Anayasa'dan başlayarak ihtiyaç duyulan bütün yasalarda gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Siyasi partilerin hesapları ve adayların harcamalarına saydamlık ve denetlenebilirlik getirilmesi için Parti Grubumuz tarafından TBMM'ye verilen Kanun Teklifi yasalaştırılacaktır.

Parti Grubumuz tarafından TBMM'ye teklif edilen ve Meclisin gündeminde bulunan "Siyasi Etik ve Mal Beyanı" ile ilgili düzenleme yasalaştırılacaktır.

Partilerin içyapılarının demokratikleşmesi ve üyelik hukukunun geliştirilmesine önem verecektir.

Siyasetin yeniden yapılandırılması yoluyla, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının siyasete ve siyasetçiye kazandırdığı güven ve itibar pekiştirilecektir.

EKONOMİ POLİTİKALARI

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı ekonomi alanında büyük başarılar elde etmiştir. AK Parti, ekonomi politikalarında “şeffaflık”, “süreklilik”, “tutarlılık” ve “öngörülebilirlik” ilkelerini esas almaktadır.

1997-2001 yılları arasında ortalama olarak sadece yüzde 0,3 oranında büyüyen ekonomimiz 2003-2006 yılları arasında ortalama yüzde 7,3 oranında büyüme kaydetmiştir.

2002 yılında 181 milyar dolar seviyesinde olan milli gelirimiz, 2,2 kat artarak 2006 yılında 400 milyar dolara yükselmiş ve ülkemiz dünyanın 17 inci büyük ekonomisi haline gelmiştir.

Kişi başına milli gelir 2002’de 2.598 dolar iken 2006 sonu itibarıyla 5.477 dolara yükselmiştir.

Yıllarca 1 milyar doların altında seyreden doğrudan küresel sermaye yatırımları tam anlamıyla bir sıçrama göstermiş ve 2006 yılında 20,2 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. 2007 yılının ilk dört ayında ise doğrudan sermaye girişi 10 milyar doları aşmıştır.

Merkez Bankası döviz rezervleri 2002 yılı sonunda 26,8 milyar dolar iken, 2007 yılı Mayıs ayında en yüksek tarihi seviyesine ulaşarak 65 milyar doları geçmiştir.

1985- 2002 arasında yapılan özelleştirme tutarı sadece 8 milyar dolar iken 2003 yılından bugüne kadar yapılan özelleştirme toplam 30,6 milyar dolara ulaşmıştır.

2013 yılında;

- Kişi başına geliri 10.000 doları (satın alma gücü paritesine göre 15.000 doları) geçmiş,
- Milli Geliri 800 milyar dolara ulaşmış,
- Enflasyonu “düşük tek haneye” indirmiş,
- İşsizlik oranını daha da düşürmüş,
- İhracatı 200 milyar doları aşmış,
- Turizm geliri 40 milyar dolara yaklaşmış,
daha güçlü ve müreffeh bir Türkiye hedefliyoruz.

MALİYE POLİTİKASI

“Vergide ak sayfa” açacağız dedik ve açtık. Vergi Barışı Kanunu ile vergi borcu olanlara faiz indirimini ve ödeme kolaylığı getirdik, 130 bin ihtilafli dosyayı tasfiye etik ve 4,7 katrilyon TL gelir elde ettik.

İş dünyası üzerinde caydırıcı etkisi olan “**nereden buldun**” uygulamasını kaldıracacağız dedik ve kaldırdık.

Vergi oranlarını ve sayısını düşüreceğiz dedik ve bunu da yaptık. Gelir vergisindeki üst dilim vergi oranını % 45’den % 35’e indirdik.

Eğitimde, sağlık hizmetlerinde, ilaçta, temel gıda maddelerinde, giyim, konfeksiyon ve tekstilde **Katma Değer Vergisi oranını % 18’den % 8’e indirdik.**

Merkezi hükümet bütçe açığının GSMH’ya oranı 2003’te yüzde 14,6 iken 2006’da yüzde 0,7’ye düştü. GSMH’ya oranı açısından son 30 yılın en düşük bütçe açığı gerçekleşti

Toplam Kamu Net Borç Stokunun GSMH’ya oranı ise 2002 yılı sonundaki yüzde 78 seviyesinden 2006 yılı sonunda yüzde 45 düzeyine gerilemiştir.

AK Parti iktidarı makroekonomik istikrarın ve büyüme performansının sürdürülmesi amacıyla sağladığı mali disiplini devam ettirecektir. Maliye politikalarımızın başarıyla sürdürülebilmesi için gerekli adımlar atılacak,

reformlar güçlendirilecektir. Gelecek yılların bütçeleri Partimizin ekonomi ve kamu maliyesi politikalarına uygun olarak tam bir kararlılık ve mali disiplin anlayışı içinde uygulanacaktır. Böylece, enflasyon oranının daha da aşağıya çekilmesi, cari açığın kontrol altında tutulması ve kamu borç stokunun milli gelire oranının daha da azaltılması sağlanacaktır.

Bunun yanında;

- Vergi mevzuatını sadeleştireceğiz.
- Kayıtdışı ekonomi, yolsuzluk ve karapara ile mücadeleyi sürdüreceğiz.
- Belge düzeninin oturtulmasındaki en büyük engel olan damga vergisi başta olmak üzere işlemler üzerindeki vergileri kademeli olarak kaldıracağız.
- Yatırımların ve istihdamın desteklenmesine yönelik politikalar çerçevesinde, mali disiplin de dikkate alınarak, istihdam üzerindeki vergi ve benzeri yüklerin düşürülmesine yönelik düzenlemeler yapacağız.

Borçlanma politikamızın temel amacı; riskler, borçlanmanın vadesi ile para ve faiz cinsinden kompozisyonu dikkate alınarak, kamu finansman ihtiyacının en düşük maliyetle karşılanmasıdır. **Bu strateji doğrultusunda iktidarımızın ikinci dönemindeki hedefi; kamu borcunun milli gelire oranını daha da aşağılara ve faiz oranlarını tek haneli rakamlara indirmektir.**

Kayıtdışıyla mücadele kapsamında İşveren üzerindeki vergi, prim ve benzeri yükleri azaltacağız.

FİNANSAL HİZMETLER

Ekonomik krizlerle beraber **22 özel banka kamu tarafından devralınmış** ya da tasfiye edilmiştir. Bu bankalar **Hazine'ye 17,3 milyar dolarlık ek bir yük** getirmiştir. Ayrıca, batık hale gelen kamu bankalarının görev zararlarını karşılamak ve sermaye desteği vermek için toplam **21,9 milyar dolar maliyet** üstlenilmiştir.

İstanbul Yaklaşımı ve **Anadolu Yaklaşımı** çerçevesinde, binlerce firmanın bankalara olan borcu yeniden yapılandırılmıştır.

Yeni sigortacılık yasası ile sigortacılık sektörünü AB standardında bir mevzuat çerçevesine kavuşturduk.

Bundan sonra ise;

- Özellikle KOBİ'lere, kayıtlı sisteme geçmeleri ve iyi yönetim ilkelerini uygulamaları için gerekli her türlü desteği vereceğiz.
- Basel II standartlarına kademeli geçiş sağlayacağız.
- Aracılık maliyetleri üzerindeki vergi yüklerini (BSMV, KKDF) kademeli olarak düşüreceğiz.
- Başta Halk Bank olmak üzere kamu bankalarının özelleştirilmesi çalışmalarını tamamlayacağız.
- Yasasını çıkardığımız ipotekli konut sistemini uygulamaya geçireceğiz.

SANAYİ POLİTİKASI

Sanayi politikamızın temel hedefi, rekabet gücümüzü verimlilik ve teknolojik yenilik ekseninde artırmak, özel sektör öncülüğünde dışa dönük bir yapı içinde sürdürülebilir kalkınmayı sağlamaktır. Bu hedefe, piyasa koşullarında ve taraf olduğumuz uluslar arası anlaşmaları gözeterek ulaşacağız.

Dönemimizde **Sanayi Stratejisi Dokümanı** hazırlanmıştır. Ayrıca, sanayinin dinamik gücü olan KOBİ'lere yönelik olarak bir **KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı** hazırlanmış ve uygulamaya konmuştur.

2002 yılında özel sektörün sabit sermaye yatırımları 30 milyar YTL iken, bu tutar 2006 yılında 96 milyar YTL'yi aştı. Bankaların ticari kredi hacmi 2002 yılında 21,7 milyar YTL'den 2006 yılında 91,4 milyar YTL'ye yükseldi. Sanayi ürünleri ihracatında rekorlar kırdık.

AK Parti iktidarı öncesi 37 yılda toplam 65 Organize Sanayi Bölgesi yapılmışken,

sadece 2003-2006 döneminde 29 Organize Sanayi Bölgesi tamamladık. Aynı dönemde, 48 adet Küçük Sanayi Sitesini hizmete aldık.

- **Yeni dönemde ise Sanayide stratejik kararların alt yapısını oluşturacak olan Sanayi Bilgi Sistemini geliştireceğiz.**
- **Genel sanayi stratejimizi tamamlayacak bir şekilde, rekabet avantajımız bulunan otomotiv, beyaz eşya, makine ve elektronik gibi alanlarda sektörel stratejiler hazırlayacağız.**
- **Teşvik politikalarında köklü değişikliklere giderek bölgesel düzeyde teşviklere ağırlık vereceğiz.**
- **Araştırma ve geliştirme çabalarını teşvik edecek ve Teknoparklarda uzmanlaşma sağlayacağız.**

DIŞ TİCARET POLİTİKAMIZ

İhracatımız 2002 yılında 36 milyar dolar iken 2007 Mayıs sonu itibariyle 12 aylık ihracat rakamı 94 milyar dolara çıkmıştır. İthalatımız ise son dört yılda 52 milyar dolardan 138 milyar dolara çıkmıştır.

İhracat artışını sürdürülebilir kılmayı ve rekabet gücümüzü artırmayı temel alan ihracat vizyonumuz;

- İhracata yönelik üretimin sermaye ve bilgi yoğun, yüksek teknoloji ile Ar-Ge ve yenilikçilik kaynaklı verimliliğe dayanan bir yapıya dönüştürülmesi ve
- Pazarlama süreçlerinin dünyadaki eğilimler doğrultusunda hedef pazar odaklı geliştirilmesini kapsamaktadır.

“Ticaret Takımları”nı (Tic-Tak’lar) yüksek ticaret ve yatırım çalışmalarını hızla hizmete sokacağız.

“Üç Deniz Projesi” kapsamında Akdeniz, Karadeniz ve Hazar Denizi ülkeleri ile serbest ticaret alanı oluşturma yönündeki çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Türkiye’nin ihracat hacmini 2013 yılında 200 milyar doların üzerine, 2023 yılında ise 500 milyar doların üzerine çıkarmayı hedefliyoruz.

TURİZM

2005 yılı verilerine göre ülkemiz; dünya genelinde en çok turist çeken ülkeler arasında dokuzuncu, turizmden elde ettiği gelir ile de en fazla gelir elde eden ülkeler arasında sekizinci sırada yer almaktadır.

2002-2006 yılları arasında toplam 212 adet turizm merkezi ve 5 adet Turizm Kenti ilan edilmiştir. Aynı dönemde, 1,8 milyar YTL yatırım maliyetiyle 102 adet turizm tahsisi yapılmış, 44.670 yatak kapasitesine ulaşılmış ve bunun sonucunda 22.330 kişiye iş imkanı sağlanmıştır. Hazırlanan Master Planlar çerçevesinde, 23 adet Termal Turizm ve 25 adet Kış Turizmi Merkezi ilan edilmiştir. Potansiyel arz eden 8 adet bölgenin turizm merkezi ilan çalışmalarını sürdürülmektedir.

2023 Turizm Strateji Belgesi'ni onaylayarak yürürlüğe koyduk

2008 yılı başından itibaren turizm sektöründe uygulanan KDV oranını yüzde 18'den yüzde 8'e indireceğiz.

Turizmi çeşitlendirecek, Türkiye'nin lokomotif hizmet sektörü haline getireceğiz.

SOSYAL YAPININ GÜÇLENDİRİLMESİ

EĞİTİM

İktidara geldiğimizde % 11 olan okul öncesi eğitimdeki okullaşma oranını, büyük bir çaba harcayarak % 25'e çıkardık.

2013 yılına kadar okul öncesi eğitimde okullaşma oranını asgari % 50'ye çıkarma kararlılığımızda. 2023 yılı hedefimiz ise okul öncesi eğitimi %80 oranına yükseltmektir.

110.000 yeni derslik yaptık, önümüzdeki dönemde derslik sayısını öğrenci sayısı 30 kişilik sınıfları geçmeyecek şekilde artıracacağız.

İktidarımız süresince okullara 550.000 bilgisayar dağıtmış, özel bilişim ve teknoloji sınıfları oluşturulmuş, bunlar için ADSL (hızlandırılmış) internet bağlantıları kurulmuştur.

Ekonomik ve sosyal yoksunluk sonucu okula gidemeyen **yaklaşık 1,6 milyon evladımızın okula devam şartı ile ailelerine eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere düzenli yardım yapılmaktadır. Bu uygulamaya devam edeceğiz.**

Özellikle ailesi kırsal kesimde oturan dar gelirli gençlerimiz için 345 yeni ortaöğretim yurdu inşa edilip faaliyete sokulmuştur, yeni yurtların yapımını kararlılıkla sürdüreceğiz.

Cumhuriyet tarihimizde ilk defa iktidarımız döneminde, ilköğretim ve ortaöğretimde her çocuğumuza ücretsiz ders kitabı verilmesi uygulaması başlatılmıştır. Bu uygulamaya aynen devam edeceğiz.

Önümüzdeki dönemde 2013 hedefi olarak ilköğretimde % 100, mesleki ve teknik eğitim dahil olmak üzere ortaöğretimde % 90 okullaşmayı gerçekleştireceğiz. 2023 yılındaysa zorunlu eğitimi kademeli olarak 12 yıla çıkarmak ve orta öğretimde okullaşmada %100'e ulaşmak hedefimizdir.

Partimiz iktidara geldiği zaman ortaöğretime devam eden öğrencilerimizin % 28'i meslek okullarına kayıtlı iken, yaptığımız çalışmalar ve aldığımız tedbirler sonucu bu oran % 35'e çıkarılmıştır. **2013 yılında bu oran % 50'ye çıkarılacaktır. 2023 yılı hedefimiz ise mesleki ve teknik eğitimin % 60 oranına çıkarılmasıdır.**

Üniversite araştırma fonlarına ayrılan tahsisat 2002'de 70 milyon YTL iken bu tutar 2007'de 370 milyon YTL'ye çıkarılmıştır.

Yükseköğretimde 45 YTL olan aylık kredi ve burs miktarı 150 YTL'ye yükseltilmiş ve müracaat eden her öğrenciye kredi veya burs verilmiştir. **Önümüzdeki dönem kredi ve burs miktarı artırılabacaktır.**

SAĞLIK

İktidarımız “**Sağlıkta Dönüşüm Programı**” başlatmış ve başarıyla yürütmüştür. Bu çerçevede:

- Bu anlayış içinde, başta SSK hastaneleri olmak üzere diğer kamu kurumlarının hastanelerini Sağlık Bakanlığı’na devrettik.
- Her vatandaşımız, üniversite hastaneleri ve özel hastaneler dahil, istediği her hastaneye gidebiliyor.
- Dar gelirli kesimlere yönelik olarak yeşil kartlı vatandaşlarımızın hakları genişletildi.
- SSK hastalarının ilaçlarını anlaşmalı serbest eczanelerden alabilmeleri imkanını getirdik.
- İlaçtaki KDV oranını düşürerek ve ilaç fiyatlandırma sistemini değiştirerek, ilaç fiyatlarında önemli oranda indirim sağladık.
- Sağlık kurum ve kuruluşlarında sunulan sağlık hizmetlerinden alınan KDV oranını yüzde 18’den yüzde 8’e düşürdük.
- İktidarımız döneminde sağlık yatırımlarının hızla tamamlanmasına ağırlık verdik; 152’si hastane, 149’u hastane ek binası olmak üzere toplam 852 sağlık tesisini hizmete açtık.

Önümüzdeki dönemde, “Sağlıkta Dönüşüm Programı”nı kararlılıkla sürdüreceğiz ve 2013 yılı itibariyle büyük ölçüde gerçekleştirmiş olacağız.

18 yaşın altındaki çocuklarımızın tamamının sağlık güvencesi altında olacağı “Genel Sağlık Sigortası” sistemi, AK Parti’nin Acil Eylem Planında da yer alan en önemli projelerinden birisidir. TBMM’de kabul edilip kanunlaştığı halde Anayasa Mahkemesi’nin bazı maddelerinin iptal etmesi nedeniyle ertelenmek zorunda kalan bu sistemi 2008 yılında hayata geçirmeye kararlıyız.

Sağlık alanında uygulamaya başladığımız Kızılay’la birlikte başlatılan uygulamaları yaygınlaştırarak kan ve kan ürünleri teminini vatandaşın sırtında yük olmaktan çıkaracağız.

“Medula” projesi ile hastaneler ve Sosyal Güvenlik Kurumu arasında

işlemler online olarak yapılabilecektir. Böylece elektronik fatura ve reçeteleme sistemine geçilerek, suiistimaller ve kaynak israfı önlenecektir.

2023 yılında sağlık sektöründeki insan kaynağı açığını büyük oranda kapatmış bir Türkiye hedefliyoruz.

ÇALIŞMA HAYATI

Her alanda olduğu gibi, çalışma hayatı konusunda da Adalet ve Kalkınma Partisi İktidarı güven ve istikrar getirmiştir.

Çalışana ve emeğe saygıyı esas alan AK Parti iktidarı, çalışma hayatına ilişkin yasalarda AB ve ILO normlarına uygun olarak önemli düzenlemeler yapmıştır.

30 yıldır tartışılan ama sonuca ulaştırılamayan İş Kanununu çıkararak bir yandan esnek çalışma biçimlerini getirdik, diğer yandan işçilerimizin iş güvenliğini sağladık

Bu Kanunla ayrıca, çalışma sürelerini 45 saatle sınırlandırdık, işçilerimize haftada 24 saat izin hakkı getirdik, milli bayram ve tatil günlerinde çalışmayı işçimizin onayına tabi kıldık.

İş Kanununu, önümüzdeki dönemin en önemli gündemi olmaya devam edecek olan istihdam politikalarımızı destekler bir anlayışla geliştireceğiz.

İşsizlik Sigortası Fonu'nu istihdamı geliştirecek yatırımları özendirme ve insanımıza işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda beceri kazandırma amacıyla harekete geçireceğiz. Diğer yandan, işsizlerimizin bu Fon'dan daha kolay, daha uzun süreyle ve daha fazla yararlanmasını sağlayacağız.

SOSYAL GÜVENLİK

AK Parti iktidarı döneminde, sosyal güvenlik gibi temel bir alanda hayati önemde reformlar yapılarak, dağınık yapıdaki üç sosyal sigorta kuruluşunun tek çatı altında toplanması rüyasını gerçekleştirdik.

Ayrıca emeklilik, sağlık ve primsiz ödemeler ve sosyal yardımlar alanında da çok önemli adımlar attık ve **Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu çıkardık. Anayasa Mahkemesi'nin bazı maddelerini iptali sebebiyle uygulama tarihini ertelediğimiz bu reform tamamlandığında, uzun yıllardır cesaret edilemeyen köklü değişiklikler gerçekleştirilmiş olacaktır.**

İktidarımız döneminde uyguladığımız güçlü sosyal politikamızın yansımalarını sosyal harcamaların artışından net bir şekilde görmekteyiz:

- 2002 yılında sosyal harcamalar (eğitim, sağlık, sosyal koruma gibi) milli gelirin yüzde 17'si iken, 2006 yılında artan milli gelirimizin yüzde 19'u olarak gerçekleşmiştir. Diğer bir anlatımla, 2002 yılında 47 milyar YTL olan sosyal harcamalar, iki katın üzerinde bir artışla, 2006 yılında 108 milyar YTL'ye yükselmiştir.
- 2002 yılında 22 milyar YTL civarında olan kamunun sosyal korumaya yönelik harcamaları, Adalet ve Kalkınma Partisinin sosyal duyarlılığının bir yansıması olarak 2006 yılında 55 milyar YTL seviyesine yükselmiştir.
- Net asgari ücret 2002-2007 yılları arasında yüzde 119 oranında artmıştır. 2002 yılı sonunda net ele geçen asgari ücret 184 YTL iken, 2007 yılı ilk yarısı için 403 YTL olarak belirlenmiştir.
- 2003 yılında SSK ve Bağ-Kur'dan aylık alanlara 75-100 YTL sosyal destek ödemesi yapılmıştır. 2002 yılı sonunda SSK ortalama emekli aylığı 276 YTL iken yüzde 95 artışla 2007 Ocak ayında 538 YTL'ye yükseltilmiştir.
- Bağ-Kur'lu esnafın 2002 yılı sonunda ortalama emekli aylığı 261 YTL'den yüzde 117 artışla 2007 Ocak ayında 566 YTL'ye çıkarılmıştır. Bağ-Kur'lu çiftçilerin 2002 yılı sonunda ortalama emekli aylığı 110 YTL'den yüzde 205 artışla 2007 Ocak ayında 335 YTL'ye çıkarılmıştır.

SSK'lı, Bağkur'lu ve Emekli Sandığına tabi vatandaşlarımızın ücretlendirmelerinde “çalışanımızı enflasyona ezdirmeme” politikamızı sürdüreceğiz.

Yaklaşık 45 yıldan beri ülkemizin gündeminde olan sosyal güvenlik reformunu bütün yönleriyle hayata geçirmeye kararlıyız.

SOSYAL YARDIM VE DAYANIŞMA

Değişik bakanlıklarımızca vatandaşlarımıza ulaştırılan sosyal yardımların miktarı 2002 yılında 1,4 milyar YTL iken Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde hızla artırılmış ve 2006 yılında 5,7 milyar YTL'ye ulaşmıştır. 2003- 2006 döneminde toplam olarak 14,8 milyar YTL sosyal yardım harcaması yapılmıştır. Böylece sosyal yardımların milli gelire oranı yüzde 0,45'ten yüzde 1,05'e çıkmıştır.

Sadece Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan 2003- 2006 döneminde toplam 4,7 milyar YTL tutarında sosyal yardım harcaması yapılmıştır.

İhtiyacı olan vatandaşlarımıza bedelsiz “**Kömür Dağıtımı**” yapılarak kış şartlarını rahat bir ortamda geçirmelerine önemli katkıda bulunulmuştur. AK Parti döneminde her yıl ortalama 1,8 milyon yoksul aileye 1 milyon tonu aşkın kömür ulaştırılmıştır. Toplam dağıtılan kömür miktarı 4 milyon tonu, tutarı ise 735 milyon YTL' yi geçmiştir.

Vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarını yerinde karşılamak için her il ve ilçemizde bulunan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları'na gönderilen aylık periyodik yardımlar her yıl artarak devam edecektir.

AİLE, KADIN, ÇOCUK, YAŞLILAR

Adalet ve Kalkınma Partisi, “**güçlü birey, güçlü aile, güçlü toplum**” inşasına yönelik bu politikalarını sürdürmeye kararlıdır.

Çocuk, genç, yaşlı ve özürllülerimize verilen hizmetler, AK Parti İktidarı ile katlanarak artmıştır. Bugün yepyeni bir çehreye kavuşan 523 kuruluş ve 48 çocuk evimizde, yaklaşık 32.000 çocuk, genç, yaşlı ve özürllü yatılı olarak hizmet almaktadır. 415 bin civarında kişiye ise gündüzlü hizmet verilmektedir.

Yararlanan kişi sayısında 2,5 kat, sağlanan aynı nakdi yardımlarda 9 kat artış sağlanmıştır.

AK Parti, kadınlara karşı her türlü ayrımcılıkla mücadeleyi, kız çocuklarımızın eğitimini

ve toplumun en temel birimi olan aile kurumunu güçlendirmeyi temel öncelikleri arasında görmektedir

AK Parti kadınlarımızın toplumsal hayatın her alanına katılmasını desteklediği gibi istihdama katılmasını da Türkiye'nin kalkınmasının ve refahının olmazsa olmaz koşullarından biri olarak görmektedir.

“Çocuğun yeri ailesinin yanındır” anlayışına inanan iktidarımız, kurum bakımı yerine aile bakımını öncelik haline getirmiştir. Ekonomik gerekçelerle koruma altına alınan çocukları aileleri yanında desteklemek amacıyla, 2002 yılında 90 YTL olan aylık yardımlar 2007 yılında 325 YTL'ye çıkarılmıştır. Anne- babanın evlat, çocuğun yuva, kardeşin kardeş hasreti dindirilmiştir. 2002 yılında sadece 268 çocuk ailelerinin yanına döndürülmüş iken, bu sayı 2003-2007 döneminde toplam 4.503 olmuştur.

2002 yılında koruyucu aileye 170 YTL ödenirken, bu tutar 2007 yılında 450 YTL'ye yükseltilmiş, koruyucu aile yanındaki çocuk sayısı iki misline çıkmıştır.

Kadın, çocuk ve yaşlılarımıza yönelik hizmetlerimiz artarak sürecektir. Sevgi Evleri Projesi hayata geçirilmiş, çocuklarımız aile ortamına yakın şartlarda oluşturulan Sevgi ve Çocuk Evlerine taşınmaya başlamıştır. 2007 sonuna kadar çocuklarımızın %40'ı bu sıcak ortamlara kavuşacaktır.

GENÇLİK

Nitelikli, girişimci, **özgüveni yüksek ve milli değerlerine sahip çıkan** bir gençlik, ülkemizi hak ettiği yere taşıyacak temel varlığımızdır.

Gençlerimizin yerel yönetimler tarafından desteklenmesi amacıyla **Gençlik ve Kadın Meclisleri**'ni yasal statüye kavuşturduk ve **Yerel Gençlik Meclisleri**'nin yerel yönetimlerin karar alma süreçlerinde söz sahibi olmasını sağladık.

Üniversitelerde **Öğrenci Konseyleri**'nin kurulmasını zorunlu hale getirdik ve öğrencilerin üniversite yönetimlerine katılmalarını sağladık.

AK Parti iktidarının ikinci döneminde gençliğin güçlendirilmesine yönelik

çalışmalarımız aynı kararlılıkla devam edecektir.

Gençlik Merkezlerinin yurt sathına yayılması teşvik edilecektir. Üniversiteler ve diğer meslek kuruluşlarıyla işbirliği içinde kendi işini kurmak isteyen gençlerimize yeni fırsatlar sunulacak, her ile "İş Kurma ve Geliştirme Merkezleri" kurulması sağlanacaktır.

ÖZÜRLÜLER

Adalet ve Kalkınma Partisi, **“hiç kimseye bedensel ve zihinsel özürleri nedeniyle ayrımcılık yapılmayacaktır”** ilkesini esas almıştır. Bu anlayış içinde, geçmişle kıyaslanamayacak bir ölçüde, özürlü bireylerin ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının önü açılmıştır.

AK Parti iktidarı döneminde, tam anlamıyla bir reform niteliğinde olan **Özürülüler Kanunu**, dünyadaki birçok ülkeye örnek olacak şekilde, toplumda özürlü bireylerin onurunu ayağa kaldırmıştır.

Özürülülere verilen aylıklar özürülülük derecesine göre 2 veya 3 katına çıkarılmıştır. Bu kapsamda 317.000 özürlüye 2006 yılında 537 milyon YTL ödeme yapılmıştır.

AK Parti iktidarında özel eğitime ihtiyacı olan 134 bini aşkın özürülümüzün özel eğitime yönelik giderlerinin aylık 388 YTL'ye kadar olan kısmı karşılanmaya başlanmıştır.

Adalet ve Kalkınma Partisi, önümüzdeki dönemde, özürülüler konusunda yaptığı reform niteliğindeki düzenlemelerin en iyi şekilde hayata geçirilmesini sağlayacaktır.

Özürülülerin istihdamını artırmak amacıyla, özel sektörde çalışan özürülülerin sosyal sigorta primleri Hazine tarafından ödenecektir.

İSTİHDAM

Halkımızın ihtiyaçları doğrultusunda, artan nüfusumuza ve işsizlerimize istihdam imkanı oluşturmak temel önceliğimiz olmuştur.

Gelir düzeyi düşük illerimizde yatırım ve istihdam teşvik edilmiş, 49 ilimizde bedelsiz arsa ve enerji teşvikleri ile vergi ve sigorta primi indirimleri uygulanarak yatırım ve istihdam artırılmıştır. Bu uygulamadan yararlanan işyerlerinde ilk defa işe alınan sigortalı çalışan sayısı 246 bini geçmiştir.

İşsizlik sigortası ödemelerinin başladığı 2002 yılı Mart ayından 2006 sonuna kadar 753 bin kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmış ve bu kişilere toplam 960 milyon YTL ödeme yapılmıştır.

İşsizlik Sigortası Fonu önümüzdeki dönem daha etkili kullanılacak, kullanım koşulları kolaylaştırılacaktır. Fon kaynakları, işsizlere verilecek desteklerin yanı sıra, istihdamı artırmak amacıyla geliştirilecek projelerde de kullanılacaktır.

2002 yılının sonundan günümüze, nüfusumuzda meydana gelen 4 milyon kişilik artışa rağmen, işsiz insanımızın sayısında, 2006 yılı sonu itibarıyla 18 bin kişi azalma olmuştur. Diğer bir ifade ile, artan 4 milyon nüfusa rağmen, yeni işsiz oluşturulmadığı gibi, devralınan işsiz kişi sayısı azaltılmıştır.

2002-2006 döneminde, istihdamda sanayinin payı % 19'dan % 20'ye, hizmetlerin payı ise % 46'dan % 53'e yükselmiştir. 2003 yılında yapılan 3 puanlık indirim sonucu, İşsizlik sigortası prim oranı yüzde 7'den yüzde 4'e çekilmiş ve son 4,5 yılda yaklaşık 6.7 milyar YTL kamu gelirinden feragat edilmiştir.

- SSK işveren prim oranı, 2008 yılından beş puan ile başlamak üzere kademeli olarak indirilecektir.
- İşverenlerin zorunlu özürlü istihdamında SSK işveren prim tutarı Hazine tarafından karşılanacaktır.
- Hükümetimiz döneminde binlerce kişiye, teorik ve iş başı eğitimin birlikte verildiği istihdam garantili mesleki eğitim kursları düzenlenmiştir. Mesleki eğitimlerin başarısı göz önünde tutularak, işverenlerin talep ettiği alanlarda istihdam garantili mesleki eğitim programları yaygınlaştırılacaktır.

Partimiz, ikinci iktidar döneminde, gençlerin kendi işlerini kurmalarını özendirerek gençlerin istihdama katılımını artıracaktır. Bu çerçevede “Gençler İş Adamı Oluyor Programı” başlatılacaktır.

Sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içinde geniş kapsamlı bir kadın

girişimcilik programı başlatacaktır.
İşgücü piyasasında İŞKUR'un tekel yetkisinin kaldırılarak özel istihdam bürolarının açılması sağlanacaktır.

KIRSAL KALKINMA

AK Parti iktidarı ilk kez, çok yönlü bir politika benimseyerek nüfusumuzun önemli bir kesiminin yaşadığı kırsal kesime yönelik olarak; **Kırsal Kalkınma Stratejisi** hazırlamıştır. Bu strateji doğrultusunda kırsal kesimde iş olanaklarını çeşitlendirmek ve gelir düzeyini yükseltmek için kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi projelerini uygulamaya koymuş, ayrıca AB fonlarından yararlanmak için Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun kuruluş çalışmalarını başlatmıştır.

Bu program kapsamında 2006 yılında tamamı kırsal alanda 1.256 proje desteklenmiştir.

KÖYDES ve BELDES projelerini devreye sokarak bu sorunlara kısa sürede çözüm getirmiştir. İktidarımız, bu projelere 2 yılda 4,5 milyar YTL'nin üzerinde bir kaynak tahsis ederek konuya ne derece önem verdiğini somut bir şekilde göstermiştir.

TARIM VE HAYVANCILIK

İktidarımız, **Tarım Stratejisi Belgesi**'ni hazırlamış ve **Tarım Çerçeve Kanunu**'nu çıkarmıştır.

Tarıma verilen toplam destekler, 2002 yılında 1,8 milyar YTL iken, bu değer 2007 yılında 5,3 milyar YTL düzeyine çıkarılmıştır.

Tarım sektörünün GSMH'ya katkısı 21,8 milyar dolardan 38,9 milyar dolara yükselmiştir.

Tarımsal ihracatımız 4 milyar dolardan 8,6 milyar dolara yükseltilmiş, 2002 yılında yıllık tarımsal ithalat ve ihracat değerleri hemen hemen aynı iken, 2006 yılında 1,4 milyar dolar ihracat fazlası sağlanmıştır.

Çiftçi borçları yeniden yapılandırılarak 765.000 üreticimizin borcundan 1,5 milyar YTL silinmiştir.

2002 yılında yüzde 59 olan tarımsal kredi faiz oranları düşürülerek, kredi türüne göre yüzde 7-13 aralığına çekilmiştir.

Kullanılan tarımsal kredi miktarlarında da rekor seviyesinde artışlar gerçekleşmiştir. 2002 yılında Ziraat Bankası aracılığıyla verilmiş olan tarımsal kredi miktarı 228 milyon YTL iken Mayıs 2007 itibariyle bu miktar 4,1 milyar YTL'ye yükselmiştir. Diğer bir ifade ile AK Parti iktidarı döneminde tarımsal kredi miktarında 18 kat artış sağlanmıştır.

Türk çiftçisinin ağır ve kronik bir sorunu haline gelen müteselsil kefalet sistemini kaldırmış ve bundan dolayı hapis ve haciz durumuyla karşı karşıya kalmış olan 650.000 çiftçimizin mağduriyetini gidermiştir.

Hayvancılık sektöründe büyük bir potansiyele sahip olan ülkemizin rekabet gücünü artırmak için başlatmış olduğumuz zihniyet değişimini kararlılıkla devam ettireceğiz. 2002 yılında 624.000 adet olan sun'i tohumlama sayısı 2006 yılında 2.100.000 adet seviyesine yükseltilerek yaklaşık üç kat artırılmıştır. Hayvancılığa uygulanan destek miktarları da 2002 yılında 75 milyon YTL iken 2006 yılında 660 milyon YTL'ye çıkartılmıştır.

Tarım ve Hayvancılığı destekleme politikamız kararlılıkla devam edecektir.

KOBİLER, ESNAF VE SANATKARLAR

Geleneksel yapımızda önemli bir yeri olan küçük ve orta ölçekli işletmelerimizi ekonomik ve sosyal yaşamımızın dinamik unsurları olarak görmekteyiz.

Halk Bankası esnaf ve sanatkar kredileri 2002 yılında 154 milyon YTL iken, yaklaşık **17 kat artarak** Mayıs 2007 itibariyle 2,6 milyar YTL'ye yükselmiştir. KOBİ kredileri ise 2002 yılında **347 milyon YTL** iken 2007 yılında **5 milyar YTL**'ye yükselmiştir. 2002 yılında sadece 63 bin işletme bu imkânlardan yararlanmışken, 2007 yılında yaklaşık **500 bin işletme** yararlanır hale gelmiştir. Bankanın toplam kredileri içinde bu tür kredilerin payı 2002'de % 12 iken, 2007 yılında % 56'ya yükselmiştir.

Ziraat Bankası KOBİ kredileri 2002 yılında 22 milyon YTL iken rekor seviyede bir artışla, **76 kat artarak**, Mayıs 2007 itibariyle 1,7 milyar YTL seviyesine ulaşmıştır.

Esnaf ve sanatkarlara kullandırılan kişi başı kredi limiti 5 bin YTL'den 25 bin YTL'ye yükseltilirken **kredi faiz oranları %59'dan % 13'e indirilmiştir.**

Yeni kurulan ve gelişme sürecine giren bilgi ve teknoloji tabanlı KOBİ'lerin sermaye ihtiyaçlarını bankacılık sistemi dışındaki kaynaklardan sağlayabilmesi için altyapısını kurduğumuz Girişim Sermayesi Fonları aracılığı ile 1,5 milyar YTL girişim sermayesi imkanı oluşturacağız.

KOBİ'lerin finansman kaynaklarına erişimini kolaylaştırmak için kredi garantisi ve girişim sermayesi sistemini geliştireceğiz.

Yeni ve yenilikçi anlayışa dayalı, Patent Destek Programı, Ar-Ge Yatırım Destek Programı, Ar-Ge Ürünleri Pazarlama ve Destek Programını uygulamaya koyacağız.

Ulusal kalkınma planı ve stratejileriyle tamamen uyumlu bir bölgesel gelişme stratejisi hazırlanacaktır. Bu strateji ve bununla uyumlu hazırlanacak bölgesel kalkınma planlarıyla, başta az gelişmiş bölgelerimiz olmak üzere, bütün bölgelerimizin ulusal ve uluslararası düzeydeki rekabetçi üstünlükleri tespit edilecek, kullanılmayan veya eksik kullanılan potansiyelleri harekete geçirilerek kalkınma hamleleri ülke sathında güçlendirilip yaygınlaştırılacaktır.

Göç dinamiklerini olumlu yönde etkilemek, bölgeler arasında ve bölge içinde gelişmişlik farklarını azaltmak, üretim kültürünü bütün ülke sathında yaygınlaştırarak rekabet gücümüzü geliştirmek ve sosyal refahı artırarak tabana yaymak amacıyla il/bölge düzeyinde "kalkınma ajansları" kurulacaktır.

YEREL YÖNETİMLER GÜÇLENDİRİLECEK

Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu, İl Özel İdare Kanunları yenilenmiş, Mahalli İdare Birlikleri Kanunu çıkarılmıştır.

İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Köylerden oluşan yerel yönetimlerimizin hizmet kapasitesini geliştirmek ve finansman imkânlarını kuvvetlendirmek önümüzdeki dönem için temel önceliklerimizdir. Merkezi idare ve yerel

yönetimler arasında kaynak bölüşümünü yeniden düzenleyen Kanun Tasarısı yasalaştırılacaktır.

Yerel yönetimler tüm bu yetki, görev ve sorumluluklarını, üniter yapı, idarenin bütünlüğü, yargı denetimi ve kamuoyu denetimi içinde yerine getireceklerdir.

YOLSUZLUKLA MÜCADELE

Partimiz, yolsuzluğa karşı tavizsiz olduğu gibi yolsuzluğa yol açan bütün kanalları tıkamakta kararlıdır.

Adalet ve Kalkınma Partisi, TBMM ‘Yolsuzlukları Araştırma Komisyonu’ nun tespit ve teklifleriyle bu alanda çok kapsamlı stratejiler geliştirmiş ve kararlılıkla uygulamıştır. **“Kamu Görevlileri Etik Kurulu”** kurulmuştur.

‘Bankalar Kanunu’ değiştirilerek batık bankalardan tahsilâtın hızlandırılması sağlanmış, yeniden yapılandırılan TMSF eliyle, yüz binlerce insanımızın emeğini ve alın terini istismar eden bankalardan, geçen süre içinde yaklaşık 12 milyar doları tahsil edilmiştir.

Yeni **‘Türk Ceza Kanunu’**yla yolsuzlukları önleyici düzenlemeler getirilmiş ve özellikle **kara paranın aklanmasının önlenmesi** için özel tedbirler alınmıştır.

AK Parti, Yolsuzluklarla mücadeleye kararlılıkla devam edecek, kamu imkânlarını ve kaynaklarının istismarı karşısında tavizsiz siyasi çizgisini sürdürecektir.

Kamu görevlileri mal beyanlarının kapsamının genişletilmesi ve açıklanabilmesi, kamu görevlilerinin dokunulmazlık ve imtiyazlarının kaldırılması ve personel sisteminin iyileştirilmesi konularında yapılacak çalışmalarla ülkemizin yolsuzluklar konusunda imajı daha iyi hale getirilecek ve toplumun kamuya güveni artırılabilecektir.

ÇEVRE VE YAŞANABİLİR KENTLER

1995 yılından beri Mecliste bekleyen **Çevre Kanunu**, gündeme alınarak yasalaştırılmıştır.

Kentsel Dönüşüm Yasaları çıkarılmıştır.

Yatırımlarımızın hızlandırılması için Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) sürecinde bürokrasi azaltılmıştır.

Tüm sanayi ve belediyelere 'Çevre Kanunu' ile atıksularını arıtma mecburiyeti getirilmiş ve bu konuda ağır cezai yaptırımlar öngörülmüştür. 41 Organize Sanayi Bölgesinin atıksu tesisi tamamlanmıştır.

Katı atıklar (çöpler) için vahşi depolama yerine modern, düzenli depolama sistemleri teşvik edilmiş ve desteklenmiştir.

56 ilde Kent Ormanı kurulmuş ve kent ortamında yaşayan insanımıza, yeni mesire alanları kazandırılmıştır.

Türkiye'yi yaşam kalitesinin artırdığı, biyolojik çeşitliliğin korunduğu, doğal kaynakların sürdürülebilir kalkınma yaklaşımıyla yönetildiği, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını gözeten bir ülke yapmayı hedefliyoruz. Bu çerçevede;

- Nüfusu 50.000'nin üzerinde olan şehirlerde atık suların arıtılmasını ve atık suların arıtılmadan denizlere verilmesini önleyeceğiz,
- Nüfusu 50.000'nin üzerinde olan şehirlerin modern katı atık tesislerine kavuşturulmasını, evsel nitelikli katı atıkların kaynaktan ayrılması ve geri kazanılmasını sağlayacağız,

Orman köylüsüne çok yönlü destekleri artırarak devam ettirecek, orman gelirlerinden köylüye aktarılan kaynakları daha yüksek düzeylere çıkaracağız.

Eko-turizm ve Eko-tarım uygulamalarını yaygınlaştıracacağız.

Kentlerimizin daha yaşanabilir yerlere dönüşmesinde ve çevre sorunlarının aşılmasında yerel yönetimlerimizi teknik ve mali açıdan güçlendireceğiz.

TOPLU KONUT

AK Parti iktidarı, bugüne kadar toplam 280.000 konutun yapımına başlamıştır. Bunların yaklaşık 140.000'i sosyal donatıları ve çevre düzenlemeleri ile tamamlanmıştır.

Önümüzdeki dönemde hedefimiz tamamlanmış olan konut sayısını toplam 500.000'e çıkartmaktır.

KÜLTÜR SANAT

Kültür alanında aynı anda **hem milli hem de küresel bir vizyona** sahip olan Partimiz, Türkiye dışındaki tarih ve kültür eserlerinin korunması, restorasyonu ve tanıtımı için üç kıtada titiz çalışmalar yapmış ve ortak tarihi mirasımızı güvence altına alacak projeler gerçekleştirmiştir. Bu çerçevede TİKA'nın öncülüğünde;

- Moğolistan'daki Orhun Abideleri koruma altına alınmış, yolu yapılmış ve bir müze inşasına başlanmış,
- Sultan Sencer'in Türkmenistan'ın Merv şehrindeki türbesi restore edilmiş,
- Kazakistan'daki Ahmet Yesevi Külliyesi onarılmış,
- Mimar Sinan'ın Üsküp'teki eseri Mustafa Paşa Camii restore edilmekte,
- Kosova'daki Sultan Murad türbesi yapılmış,
- Bosna'da Mostar, Drina ve Koniç köprülerinin onarımına katkı sağlanmış,
- Bunların yanı sıra **tarihi coğrafyamız** olan Bulgaristan, Kırım, Filistin, Suriye, Lübnan ve Cezayir gibi ülkelerdeki Türk eserleri onarılmış ve koruma altına alınmıştır.

AK Parti hazırlıkları tamamlanan “Her Beldeye Bir Kültür Merkezi” projesini hayata geçirecek ve kültür ve sanat dalları arasında ayırım yapmadan Türk kültür ve sanatının zenginliğini bütün ülke sathına yayacaktır.

AK Parti iktidarı döneminde İstanbul, 2010 Avrupa Kültür Başkenti ilan edilmiş ve bunun için özel bir yasa hazırlanmıştır. Gelecek dönemde İstanbul'un bu özel konumu için çok yönlü çalışmalar sürdürülecektir.

Vakıf İpekyolu Projesi uygulamaya başlanacak ve İpek Yolu güzergahındaki tarihi eserlerin restorasyonları tamamlanacaktır.

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ, HABERLEŞME

AK Parti iktidarı döneminde, 'bilgi toplumuna' dönüşüm yolunda çok hızlı bir değişim yaşanmıştır. Genişbant internet (ADSL) hizmeti başlatılmış ve abone sayısı hızla artırılarak 4,4 milyona ulaşmıştır.

2002 yılı sonunda 23 milyon olan cep telefonu kullanıcı sayısı, 2006 yılı sonunda 54 milyona ulaşmıştır. İnternet kullanıcı sayısı 2002 yılında 4 milyon iken 5 kat artarak 2006 yılında 20 milyona yükselmiştir. Aynı dönemde bilgisayar sayısı ise 4 milyondan 8 milyona çıkmıştır. Bilgisayar kullanımının yaygınlaşmasında bu dönemde Türkiye dünya birincisi olmuştur.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygın kullanımını sağlamak için Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010) hazırlanmıştır. Bu strateji ile vatandaşlarımız, işletmelerimiz ve kurumlarımızın, mevcut karar alma ve iş süreçlerini daha hızlı ve daha az maliyetle yürütmeleri sağlanacaktır. Böylece vatandaşımızın yaşam kalitesi artmış olacaktır.

Önümüzdeki dönemde; telekomünikasyon pazarındaki serbestleşme hızlandırılacaktır.

Yeni Elektronik Haberleşme Kanunu ve Telekomünikasyon Kurumu'nun düzenlemeleri ile yatırımcılar için cazip ve son kullanıcılar için uygun fiyatlar oluşacaktır.

ULAŞTIRMA

2002 yılı sonu itibariyle bölünmüş yol ağı toplam 4.326 km. iken sadece 4,5 yıllık dönemde 6.700 km. yeni bölünmüş yol ağı tamamlanmış, böylece otoyollar dahil bölünmüş yol uzunluğumuz 12.600 km. ye ulaşmıştır. Şu anda yapımı devam etmekte olan bölünmüş yolların toplamı 1800 km'dir. **Hedefimiz 15 bin kilometre bölünmüş karayolu üretmektir.**

Ayrıca;

- **17 yıldır tamamlanamayan Bolu Dağı tüneli,**

- 29 yıldır konuşulan Muğla Göcek tüneli,
- 30 yıldır bir türlü bitirilemeyen Karadeniz Sahil Yolu,
- Bursa çevre yolu,
- İzmir çevre yolu kuzey geçişi ve
- Gaziantep-Şanlıurfa otoyolunun büyük bir kısmı tamamlanmıştır.

Türkiye son 4,5 yılda hava, kara, deniz ve demiryolu ulaşımda büyük mesafeler kat etmiştir.

Sivil havacılık sektörü; dünyada ortalama yüzde 5 büyürken, Türkiye’de bu oran yüzde 30 olmuştur.

İç hatlarda tekel kaldırılmış, uyguladığımız teşvikler sayesinde özel şirketlerin yurdun her tarafına tarifeli sefer yapması sağlanmıştır. Bunun sonucu olarak, 2002’de 8,5 milyon olan iç hat yolcu sayısı 29 milyon’a ulaşmıştır. 2002’de toplam (iç+dış hat) yolcu sayısı 33,5 milyondan 2006 sonunda 62 milyona yükselmiştir.

- Atatürk Hava Limanı’nı, Antalya Hava Limanı’nı tarihi bedellerle kiraya verdik.
- Ayrıca yap - işlet - devret projeleri kapsamında;
- Antalya Havalimanı II. etap dış hatlar terminal binası,
- Dalaman Havalimanı dış hatlar terminal binası,
- Adnan Menderes Havalimanı yeni dış hatlar terminali binası,
- Esenboğa Havalimanı iç-dış hatlar terminal binası hizmete soktuk.

Demiryolu sektörü de bizim iktidarımızla birlikte ayağa kalktı.

Ankara-İstanbul, Ankara-Konya, İstanbul-Ankara-Sivas, Ankara-Afyonkarahisar-İzmir, koridorlarından oluşan ağ üzerinde hızlı tren çalışmaları süratle devam ediyor.

Ankara-İstanbul arasında seyahat süresini 3 saate indiriyoruz.

Sadece ülkemizin değil dünyanın da önemli projelerinden biri olan Marmaray projesini hayata geçiriyoruz.

ENERJİ

Bütün dünyada enerji ve özellikle elektrik fiyatları hızla artarken, yukarıda sayılan tedbirler sayesinde iktidarımız döneminde konutlarda tüketilen elektriğe hiç zam yapılmamıştır. Ayrıca sanayide tüketilen elektriğin fiyatında %5 indirim yapılmıştır.

Elektrik enerjisi üretiminde kurulu gücümüz 2002 yılında 31.757 MW iken yapılan yatırımlarla 2006 yılında 40.000 MW düzeyine ulaşmıştır. Kurulu gücün artırılmasında iç kaynaklara yönelmeyi sağlamak ve çevre kirliliğini önlemek amacıyla iktidarımız döneminde **Yenilenebilir Enerji Kanunu** çıkarılmıştır.

Önümüzdeki dönemde temel hedefimiz, öncelikle elektrik konusunda işleyen piyasa mekanizmaları çerçevesinde arz güvenliğini sağlamaktır. Bu çerçevede, bir taraftan elektrik üretimi yatırımlarını hızlandırırken, diğer taraftan elektrik üretim ve dağıtımının özelleştirilmesini sağlamak üzere gerekli hukuki düzenlemeler yapılacaktır.

Şahdeniz gazının ülkemize getirilmesini hedefleyen ve 20 milyar metreküplük nihai kapasiteye sahip Bakü-Tiflis-Erzurum Doğalgaz Boru hattı çok yakında devreye alınacaktır.

Hazar Bölgesi ve Ortadoğu gaz rezervlerini Avrupa pazarlarına ulaştırmayı öngören Türkiye-Bulgaristan-Romanya-Macaristan-Avusturya (NABUCCO) Doğal Gaz Boru Hattı Projesi'nin gerçekleşmesi için çabamız sürdürülecektir.

Avrupa elektrik sistemine ülkemiz elektrik sisteminin entegrasyonuna yönelik çalışmalar en kısa sürede tamamlanacaktır. Ayrıca, Türkiye ile Yunanistan arasında, yılda 12 milyar metreküp kapasiteli Doğalgaz Boru Hattı ile 400 KV'luk iletim hattı devreye yakında alınacaktır.

Bu çalışmaların tamamlanmasıyla ülkemiz enerji geçişi konusunda önemli bir altyapıya kavuşacağı gibi, kendi arz güvenliği açısından da avantajlar elde edilecektir.

DIŞPOLİTİKA

Türkiye, dış politika gündemi ve sorumluluk alanları açısından çok yönlü ve çok boyutlu bir ülkedir. Türkiye aynı anda hem Avrupa hem Asya, hem Akdeniz hem Karadeniz ve Hazar, hem doğu hem batı, hem kuzey hem güney, hem Balkanlar hem de Ortadoğu ve Kafkaslar ülkesidir. Tarihi birikimimiz, coğrafi ve kültürel derinliğimiz, stratejik konumumuz, iyi belirlenmiş ve bütüncül bir çerçeveye oturtulmuş **çok boyutlu bir dış politika** gerektirmektedir.

Adalet ve Kalkınma Partisi olarak Türkiye’yi düzen kurucu bir bölgesel güç ve etkin bir küresel aktör yapabilmek için **kriz-odaklı** değil **vizyon-odaklı** bir yaklaşımı temel alıyoruz.

“Komşu ülkelerle sıfır problem” ilkesi komşu ülkelere yönelik politikamızın omurgasını teşkil etmektedir.

Kıbrıs Türk halkının **güvenlik ve refahının sağlanması** için Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin her alanda uluslararası etkinliğinin artırılması ve Doğu Akdeniz’deki denge ve istikrarın korunması, Türkiye’nin Kıbrıs politikasının iki ana stratejik hedefini oluşturmaktadır.

Geçen dönemde takip ettiğimiz aktif ve dinamik Kıbrıs politikası ile Türkiye bir taraftan büyük bir **psikolojik üstünlük** kazanırken diğer taraftan **KKTC’nin uluslararası meşruiyetini ve etkinliğini** arttırmıştır. 2002 yılı itibarıyla Kıbrıs konusunda uluslararası baskı altında bulunan Türkiye yürüttüğümüz aktif politika sonucunda **ulusal çıkarlarımızdan en küçük bir taviz vermeden** bu baskıdan kurtulmuş ve uluslararası alanda büyük bir manevra kabiliyeti kazanmıştır.

KKTC daha önce İslam Konferansı Örgütü’ne “Müslüman azınlık” olarak katılırken şimdi “Kıbrıs Türk Devleti” ismiyle katılabilmektedir. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi’nde KKTC iki milletvekiliyle temsil edilmektedir.

Kıbrıs Türk halkının ekonomik **kalkınma düzeyi** büyük bir gelişme göstermiş, 2002’de 4.500 dolar olan kişi başına düşen gelir **2006 yılı sonu itibariyle 11.270** dolar olmuştur.

AK Parti, Türk devlet ve topluluklarıyla ilişkilerini her türlü ölçülebilir menfaatin üstünde tarihi bir sorumluluk olarak görmektedir.

Türk dünyasıyla ilişkilerimizin güçlendirilmesini amaçlayan yardım faaliyetlerimiz üç kıtaya yayılmış durumdadır.

Türkiye’nin yakın bölge ve çevre havzalarındaki politika öncelikleri, Türkiye’nin **AB’ye üyelik süreci ile bütünlük arz etmektedir**. AK Parti, AB-Türkiye ilişkilerini ikili ilişkilerin yanı sıra **küresel ve bölgesel barış ve düzen** perspektifini de içeren stratejik bir vizyon çerçevesinde değerlendirmektedir.

AK Parti, AB müzakere sürecini hem bir entegrasyon hem de Türkiye’nin siyasal, ekonomik, sosyal ve yasal standartlarını yükselten bir **yeniden yapılanma** süreci olarak değerlendirmektedir.

2007 başında aldığımız kararlarla fasılların müzakerelere resmen açılıp açılmamasına bakmaksızın pek çok alanda reformlar hızla devam edecektir. 17 Nisan 2007’de açıkladığımız “Türkiye’nin AB Müktesebatına Uyum Programı” 2007-2013 yıllarında gerçekleştirilecek reformların detaylı bir açılımını, takvimini ve sorumlu kuruluşlarını içermektedir. 188 yasal düzenleme ve 576 ikincil düzenlemeyi kapsayan bu doküman, AB katılım sürecinin siyasi sorunlarından bağımsız olarak Türkiye’yi en yüksek standartlara ulaştırma konusundaki kararlılığımızın somut bir göstergesidir.

Değerli Arkadaşlar,

Bugüne kadarki icraatlarıyla ortaya koymuştur ki, AK Parti umudun güvencesi, adalet içinde kalkınan ve gelişen Türkiye’nin mimarıdır.

Sosyal politikalarının temeline **“millete ait olanı millete vermek”** prensibini yerleştiren AK Parti, **“kimsesizlerin kimsesi”** olma anlayışını özümsemiş bir kadrodur.

AB katılım sürecini kararlılıkla sürdürerek Türkiye'yi muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkarmak temel politikamızdır.

Özgüveni giderek güçlenen Türk milletinin aşamayacağı hiçbir engel yoktur.

Laik, demokratik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu günkü heyecan ve kararlılıkla tarihi yürüyüşünü sürdürecektir.

Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet anlayışı siyasetimizin özüdür.

AK Parti, Türkiye'de birlik siyasetinin adıdır.

AK Parti, millete hizmetin tek adresidir.

AK Parti, Cumhuriyetin de, demokrasinin de, laikliğin de teminatıdır.

AK Parti'nin mayasını millet atmıştır.

AK Parti'nin hamurunu millet yoğurmuştur.

AK Parti'nin kumaşını millet dokumuştur.

AK Parti milletin partisi, milletin iktidarıdır.

Yetkinin gerçek sahibi millettir.

Meşruiyetin gerçek kaynağı millettir.

KARAR MİLLETİNDİR.

22 TEMMUZ'DA AZİZ MİLLETİMİZDEN YENİDEN YETKİ İSTİYORUZ.

DURMAK YOK, YOLA DEVAM...

“HERŞEY TÜRKİYE İÇİN”

GÜVEN ve İSTİKRAR İÇİNDE
DURMAK YOK YOLA DEVAM

HERŞEY **TÜRKİYE** İÇİN!